

Budapest

kétszer :
szerdán és szombaton
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.

Hirdetések:
□-centiméterenként

Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal
109. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr PÉCSI JENŐ

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal
109. szám

A magyar bor

Bor, buza, kultúra. Ezek voltak a boldog Magyarország legfőbb exportértékei. A buza és a bortermés biztosította az ország existenciáját, kulturánk magasan kiemelt a környező államok szintjéből s olyan tekintélyt biztosított számunkra, melyet még Trianon hullámai sem tudtak elmosni. Sajnos, a békeszerződések következményeként előállt világgazdasági válságban, mezőgazdasági terméneink exportja terén súlyos akadályok merültek fel. Ma már minden józanul gondolkozó fő tudja, hogy a tulságba hajtott önellátásra való törekvés, mellyel az egyes országok erőszakolják gazdasági függetlenségük megővését, — csődbejutott. E diagnózis megállapítható, de a gyógyítható segítség még mindig késlekedik.

A magyar bortermelés súlyos válságához hozzájárulnak azonban olyan körülmények is, amelyek egészen újabbkeletűek. Mindenesetre számításba kell venni azt a tényt, hogy egyes nagy államok szesztilalmi törvénye alapján százmillió ember tömegek zárattak ki a bortermelésből, s ha csupán Amerika és Szovjetország bortermelésének eltűnését vesszük is tekintetbe, máris látnunk kell a gazdasági kapcsolatok szálainak a magyar bortermelő vidékek felé való húzódását. Bizonyos, hogy a világhírű magyar bornak még eme kikapcsolt területek figyelmen kívül hagyása mellett is kellene, hogy piaca legyen, ha a túlzott elzárkózás elve alapján megteremtett vámsorompók nem akadályoznák meg e téren is a normális exportot.

Ilyen körülmények között a magyar bor piacát egyelőre beföldön kell keresni s kiszélesíteni. Nagy gondja volt már az előző, sőt a sokat támadott Bethlen-kormányának is a bortermelés rentabilitásá tétele. Sajnos, nagyon nehéz ezen a téren mindenkit kielégítő megoldást találni. Éppen ezért kelt különös figyelmet az új kormány földművelésügyi miniszterének, Kállay Miklósnak a magyar szőlőtermelés jövője szempontjából tett kijelentése, mely szerint a kormány programja e téren is olyan célkitűzéseket tartalmaz, mely a termelők érdekeinek szemelőtt tartásával segíteni fog a bajokon.

Legutóbb a magyar szőlősgazdák két nagy érdekeltiségének nagygyűlésén fejtette ki a földművelésügyi miniszter a bortermelés megoldására vonatkozó programját. Nagyon szép, lelkesítő

s bizakodástkeltő ez a program, melynek a köz javára való gyökeres megvalósítása tekintetében nincs okunk kételkedni. Annál kevésbé, mert a földművelésügyi miniszter alapos ismerője a szőlőtermelés összes bajainak s nem hiányzik részéről a jóakaratu szándék sem.

A bortermelő gazdák figyelmére mindenestre legintenzívebben arra irányul, hogy mi a terve az új földművelésügyi miniszternek a bortermelési adó kérdésében. Annyi máris köztudomású, hogy Kállay Miklós ezt a nehéz kérdést a bortermelőkre nézve különösen akarja megoldani, ami máris megnyugvást kelt, ennek a termelési ágának a körében. Nagy figyelmet érdemel a földművelésügyi miniszter bortermelési programjának minden pontja. Mindent el akar követni, hogy a bortermelői kimerések minél szélesebb körre terjedjenek ki s a bortermelés érdekében gondoskodni kíván arról, hogy csak tisztán és kifogástalanul kezelt borok kerüljenek forgalomba. Nagyon lényeges szempont ez, mert exportunk tekintetében mindent el kell követni, hogy a magyar bor érdeke a kereskedelmi szerződések tárgyalásánál megóvassék. Vissza kell szerezni a magyar bornak régi megkülönböztetett tekintélyét a külföldi piacokon s ezt legkönnyebben úgy érhetjük el, ha abszolút megbízható, tiszta bort szállítunk a külföldnek.

Sajnos, az exportbor forgalombaállítására külső körülményektől is függ. Mindenesetre legheylessebb volna, ha ezt a nagyjelentőségű problémát mihamarabb dűlőre lehetne vinni, de számolnunk kell a támasztott nehézségekkel, mert minden exportprobléma megoldása alku tárgyat képezi s itt két fél áll egymással szemben. Addig is, amíg az export egyedül helyes és célravezető segítő eszközt nyújtani lehet a gazdáknak, gondoskodni kíván a kormány a belföldi fogyasztás kiszélesítéséről. Ezen a téren máris beszámolhatunk konkrét intézkedésről. Gömbös Gyula miniszterelnök ugyanis elrendelte, hogy a hadsereg és a csendőrség részére egymillió pengő erejéig bort vásároljanak. Ez a hatalmas összeg máris a bortermelő gazdák kaszájába folyik s nyilván örömmel látják az érdekeltek, hogy a kormány minden törekvése arra irányul, hogy a belföldi fogyasztás elősegítésével bortermelő gazdáinkon segítsen.

Nemzeti öncéluság

Gömbös miniszterelnök ur bemutatkozó beszédeiből vezetősólamlaként csendült ki a nemzeti öncéluság termékenyítő gondolata.

Helyesen utalt az egyik képviselőházi szónok arra, hogy egy nagy magyar politikai tudós, Concha Győző volt az, aki a tudományban hirdette és kiművelte ezt a gondolatot s ezzel lehetővé tette, hogy az most egy magyar államférfi politikájának gerincévé válhatott.

A régi tanítvány hálás alázatával közvetlenül a Mesterhez fordultam és megkértem őt arra, komprimálna néhány sorban a „Zemplén” művelt olvasói számára a nemzeti öncéluság eszméjének lényegét. (Olyasmire gondoltam, mint mikor az amerikai Collins F. Howard professzor 1000 oldalas „kivonatot” készített a Szintetikus Filozófia 10 kötetéből és kivonata elé néhány soros velős foglalatot kért a nagy mű szerzőjétől.)

Concha Győző, a Magyar Tudományos Akadémia illusztris másodelnöke — Apponyi és Rákosi kortársa — a noblesse oblige elvének meghatóan lebilincselő alkalmazásával tett eleget kérésének.

„A kérdés érdemére nézve” — írja Concha Győző — „a következőket foglalom össze:

Az élet állandó küzdelem. A cél vagy valami örökké élő, vagy életre nem képes és akkor elhal.

A nemzet öncélusága azt jelenti, hogy a nemzet él és a maga életének a feltételeit megszerzi. A nemzet ezt az öncéluságát államisága szuverénitásával bizonyítja be más nemzetekkel szemben. De öncéluság az egyén is, akiből a nemzet összetevődik, mindarra nézve, ami a nemzet alapeszmejével kizáró ellentétben nincs.

Az igaznak, szépnek, jónak, különös, sajátos, más szóval nemzeti eszméi irányozzák egyaránt a nemzeti össz-személyt, mint a belétartozó egyéni személyt.

Csupán szélesebb körben érzékeltetés céljából tennők még ide azt, hogy míg az államok alkotmányai az egységes államcél körvonalait láttatják, addig a pszichikailag egységes államcél a valóságban egyes konkrét részcelokra, feladatokra szakadva (honvédelem, jogbiztonság, gazdasági, szellemi jólét, stb.) létezik, amelyeket éppen az államcél egysége tart össze.

Csak felületes gondolkodók hiszik azt, hogy a nemzeti öncéluság eszméje csupán meddő filozófiai elmélet, csak „szürke elmé-

let.” Éppen ellenkezőleg. A nemzeti öncéluság megvalósításával állnak, vagy buknak a nemzetek. A megvalósítás leküzdhetetlen akadályai a nemzetek sirját ássák, annak sikere pedig az élet zöld aranyfájához vezérli őket.

A struggle for life a nemzeteknek is sorsuk és életelvük. Itt is van tehát szükség szabályozó elvekre, irányítúre.

Ezek a szabályozó elvek azonban — csak a középkortól szemlélve is — eléggé sűrűn változtak.

A pápa és a császár felsőbb-sége, a tiszta hatalmi egyensúly elve (VIII. Henrik angol király, V. Károly császár és I. Ferenc francia király), Napoleon világlamitervei, a nagyhatalmak akaratát érvényesítő szent szövetség, majd ismét a hatalmi egyensúly principiuma ennek XIX. századbeli megfogalmazásával: a nemzetek békés együttműködésének „concert”-jével: egyes főbb állomásai a nemzetközi jogrend élete utjának, míg végre a nemzeti erő a *fegyverek jogán* győzött az addigi pozitív nemzetközi joggal szemben.

És mi a lényege az új — a világháboru után beiktatott — nemzetközi jogrendnek?

Legrövidebben: a győztes nagynemzetek önkinevezéses gyámsága a kisebbek felett, a kényszerbékék megkövesítésére irányuló törekvés és az igazságosság homályosan pislogó mécsének világitó fáklyául nyilvánítása az ellentétek kiegyenlítésére.

Az első kettő szöges ellentétben áll az értékes, öntudatos és tetterős nemzeti személyiségek szükségképpen öncéluságával, történelmi küldetésük végrehajthatóságával s — egészben véve — életük természetes összdrával.

És legkevésbé szolgálhat szabályozó elvül éppen az igazságosság homályos, szétfolyó eszméje.

Pauler Ákos figyelmeztetett engem néhány évvel ezelőtt, hogy az emberi gondolkodás még kétezer év után sem jutott túl az igazságosságnak arisztoteleszi megfogalmazásán, amely pedig éppen a politika tudományában teljességgel hasznavehetetlen.

Jakob Wassermann nemrégiben a hajón együtt utazott egy emberrel, aki a Népszövetséghez igyekezett.

Hithü bostoni puritán volt az utitársa. Lelkesen magyarázgatta Wassermannnak: az a feladat, hogy igazságot teremtsünk a nemzetek között. Wassermann szemébe nevetett. Elaludt néhány állomást,

LEGUJABB

tipusu
jó és
olcsó

STANDARD, PHILIPS

RÁDIÓKAT
VALAMINT

REMINGTON

IRÓGÉPET
ANÓDOT
akkumulátort

LÁNYI DEZSŐ

nél vásárolhat
SÁROSPATAKON.

mondta neki, Ellis Islandon kellett volna kiszállania, miért nem nézett be a bevándorlók barakkjaiba, egy kis mexikói kirándulás se ártott volna, ellenkező irányba indult. A bostoni utas nem értett egy szót sem ebből. Akik az igazságot keresik, bármilyen utnak induljanak is, mindig az ellenkezőjére tévednek.

Legújabb egy mélyen gondolkodó német író ragyogó paradoxonok rakétatüzében ugyan, — de nézetünk szerint — nagyon találon világít rá a nemzetközi élet igazságossági problémájára. Kezdi a következő kérdésekkel: Mikor és hol alapítottak birodalmakat, hirdettek vallásokat, építettek városokat, terjesztettek civilizációkat a történelem folyamán az igazságosság segélyével? Tud csak egy esetet is? Én nem tudok egyet sem. Miféle felsőbb bíróság felelős tíz millió indián kipusztulásáért? vagy száz millió kínai ópiummérgezéséért? Vagy háromszáz millió hindu rabszolgaságáért? Ki állta útját a néger rabszolgáktól roskadozó hajóknak, amelyek a tizenhatodik és tizenkilencedik század között valóságos karavánokban haladtak Afrikából az északamerikai kontinensre? Hol van a bíró, aki magára vállalja az ítélezést az ukrán progromokért? Hol mozdul meg csak egyetlen segítő kéz a százezrekért, akik a braziliai bányákban mennek tönkre?

Folytatja azzal, hogy a javítás, a megváltoztatás szándékával hivalgó erkölcsi csodaszer már szükségképpen sem bírhat hatékonysággal. Az ember nem javít, az ember nem változtat. „Az ember tudniillik. Hogy maguktól megváltoznak a dolgok, az egészen más. Itt viszont olyan hosszú fejlődésre van szükség, mint a majomember-től Periklesig.

Végeredményben: bármit kérhetünk az emberi társadalomtól, az mindig hajlandó lesz engedelményeket tenni, de igazságosságot kérni tiszára lehetetlenség, nincs módjában az, hogy ezt megadja nekünk. Olyan ez, mintha be akarának avatni egy pályásbabát a differenciál-integrál számításba és közben megfedekeznenek róla, hogy tejet adjanak neki. Hiányzik erre a szükséges tej.

Mutatis mutandis, az Istenben boldogult szent-szövetség nyomdokain járó új népszövetséges nemzetközi rend vajmi csekély pozitív eredményeitől eltekintve, a leigázott vagy kisebb népek nemzeti életének szolgátságát tette intézménnyé. S amint az előbbi elemi erővel törtéte össze a múlt század folyamán a nemzetek hatalmas életstörőne, úgy bizonyos az is, hogy belátható időn belül felpirkad a nemzeti erőnek egy újabb hajnalhasadása, amikor is a magyar nemzet örök öncélusági gondolata is elismerésre fog szert tenni innen is, túl is, a korhadó fából és málló kőből faragott hátrókon.

Államférfiúi bölcsesség sugallta tehát a miniszterelnöki programnak azt a részét is, hogy nem lehetnek többé kitagadott népek s hogy ha egyenjogúságról esik szó, akkor a mi nemzetünk joggal követelheti meg azt Nyugat-Európa nagy nemzetektől, hiszen az ő jelenlegi nagyhatalmuk is nem utolsó

sorban mulott azon, hogy hazánk a nyugati kultúra védőbástyája volt a történelem egész folyamán.

„Jó embernek jó utat sugalmasszítőne mutat.”
Pécsi Jenő.

Több száz munkás keresi kenyerét a tiszakarádi csatornaépítésnél

A Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat 65 ezer pengős költséggel fejezi be csatornamunkálatait. — A költségvetés túlnyomó részét munkabérekre fordítják.

A bodrogközi vasut fürge motorosa zökkenve áll meg a tiszakarádi feltételes megállónál, majd vidáman fűtlyentve tovább zakatol Tiszakarád felé. Az őszi nap csillogó aranyport szór a friss szántásokra s a reggel beszédes csendjét csupán egy felettünk húzó varjucsapat káromgása zavarja... Azután lassan elmarad kocsink mö-

nek tovább vezetése, ami a rendkívül költséges szivattyuzást vont maga után.

3-50 pengő napi kereset

És a Tisza partján augusztus 22-én munkások ütöttek tanyát, hogy már 30-án 100 pár kubikus kéz formálja tervszerűen a megromolt csatornamedret és megke-

A feliszapolt kivezető csatorna.

Megindul a földmunka.

gött a jobb sorsra érdemes kis állomás, hogy előtűnjön a Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat tiszakarádi szivattyutelepe, ahova igyekszünk. Az újságíró most az egyszerű nem véres szerelmi dráma riasztó híre hozza ide, az ég, a víz és a mezők ózono csendjébe. Nem. Egy sokkal egyszerűbb, sokkal prózáibb, de annál nagyobb jelentőségű valami: a munka.

Itt ugyanis, mintegy megcáfolásaként minden munkanélküliségnek, szorgos munka folyik. Munka, még pedig nagy munka.

resse a maga 3 pengős napszámát. És már 5 hét óta 30-35 kömüves is itt keresi kenyerét, akik a csatorna burkolását végzik. Túlnyomó részük Zemplénből rekrutálódik, a többiek szabolcsiak.

A naponta 3-50 pengőt kereső burkoló kömüvesek mellett, ugyancsak az alapkészítésnél ugyan csak 5 hét óta 80 napszamos is megkeresi a maga napi 1-50 pengőjét.

„Isten áldása ez a munka.”
Hosszan elnézem őket... Nyílt

Több mint 30 ezer pengő a munkabér.

Pontos kimutatást kapok ezután a költségvetésről, amely a kivezető csatorna eme utolsó szakaszának megépítésére 65.000 pengőt irányoz elő. És ennek a hatalmas összegnek több mint felét a munkabérek emésztik fel. Harmincegynéhány ezer pengő kerül ilyenformán az igénytelen kis magyar családok zsebébe, hogy enyhítse a közelgő tél nyomorát és segítsen letörölni a gondsajtolt könnyeket.

Burkolják a kész medret.

A Tiszaszabályozó Társulat ugyanis, amikor belvizrendezését másfélmillió pengős költséggel már befejezéshez juttatta, a nehéz gazdasági viszonyok dacára is szükségesnek látta a védelmi munkálatok koronáját is megteremteni. E célból azután a karádi csatorna Tiszába torkoló szakaszát 331 m. hosszban a követelményeknek megfelelően meg kellett építeni.

Ezt a szakaszt az évek során a Tisza annyira feliszapolta, hogy lehetetlenné vált a csatorna víz-

arcu, becsületes magyar munkások ezek s a nehéz munkától verejtékes arcukon békés megelégedés honol. Egy harcsabajuszu ötvenes magyar dolgozik mellettem. Barnára sült bőre alatt tisztán látni feszülő izmai játékát. Az elmaradhatatlan pipa ott füstöl a szája szegletén s időnként tisztán hallani a szortyogását. Beszélgetni kezdünk.

— Bizony uram, Isten áldása ez a munka, amiből majdcsak beteremtünk egy kis télire valót.

Teljesen kész mederrész.

Megtudom, hogy ez nem minden, mert a báró Sennyei Miklós elnökletével működő Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat vitázhatatlanul szociális munkaprogramja nemcsak itt, de a cigándi u. n. száz falazásnál is foglalkoztat már 4 hét óta 12 embert, hogy a Tisza-töltésen átfolyó buzárok útjait elvágja. A törökéri zsilip átépítése is folyamatban van és itt 6 hét óta találja meg 22 munkás a kenyerét. A hetvenes években készült zsilipet ugyanis az idő

viszontagságai megrongálták s ez tette szükségessé a modern kor vívmányainak megfelelő olymértű átépítést, hogy a 8 méter magas építmény nagyvízek ellen teljes biztonságot nyújtson.

És a kisvonatban hazafelé már nem volt nehéz kiszámítani, hogy a hivatása magasztán álló társulat az idei télen mintegy 270 család fogja áldani azért a meleg szobáért, azért a darab kenyérért, amit szegényes asztalukra juttatott, hogy letöröljön vele sok, sok drága magyar könnyet...

Gulassa K. László.

Sátoraljanhelyben országgraszoló ünnepekkel végződik a tokaji szüreti hét

(Saját tudósítónktól.)

Október 16-án, vasárnap Tokajon, Tarcalon, Mádon és Tálylyán nagyarányú szüreti ünnepekkel vette kezdetét a tokaji szüreti hét. Öt filléres gyors és az autók száza szállították a vendégek seregét az ország minden részéből a Tokajhegyalja híres községeibe, hogy tanui legyenek a világhírű borvidék ünnepi demonstrációjának.

Lázár Miklós országgyűlési képviselő lelkes és odaadó buzgalommal keresztülvitt akciójának meg is volt az eredménye.

Egymagában Tokaj községben 10.000-nél több vendég gyűlt össze.

Tokajban a szüreti hetet Kállay Miklós földművelésügyi miniszter nyitotta meg, aki ünnepi beszédeben kijelentette, hogy a Tokajhegyalját fel fogja karolni és a tokajhegyaljai bortermelőket meg fogja menteni. A miniszteren kívül Széll József és Erdőhegyi Lajos főispánok és Utassy Béla miniszteri osztálytanácsos, országgyűlési képviselők és más közéleti előkelőségek mellett illusztris külföldi vendégek emelték a nap jelentőségét.

A tokaji szüreti hét ünnepeit a Magyar Rádió is közvetítette és azonkívül a szüreti vasárnap impozáns és részben derűs jeleneteit filmre is felvették.

Október 17-én, hétfőn a berlini menetjegyjroda által megszervezett 300 főnyi németbirodalmi kiránduló társaság dr. Vásárhelyi Gyula vezetése mellett különvonaton látogatta meg a Tokajhegyalját.

A vonatot az ujhelyi állomáson Sátoraljanhely város küldöttsége üdvözölte. Sorger Miksa felsőkereskedelmi iskolai igazgató megleghangos német beszédben köszöntötte a német vendégeket, akiket a MANSZ magyarruhás leányai a Pincészövetkezet asszorboraival kínáltak meg.

Október 18-án, kedden a Szőlősgazdák Országos Egyesületének és országos tarsaskörüknek együttes tokaji nagygyűlése illeszkedett a szüreti hét programjába.

A gyűlésen megjelent Kállay Miklós földművelésügyi miniszter. Résztvettek még Széll József főispán, a Tokajhegyaljai Szőlőgazdálkodási Segélyakció kormánybiztos, Barcza Ernő h. államtitkár, báró Waldbott Kelemen és Frigyes, Bernáth Aladár alispán, valamint a szőlő és borgazdasági közeletnek számos kiválósága.

A nagygyűlés határozati javaslatot hozott, melyben a bortermelési adó teljes eltörlését, — a bor-italmérést korlátozó rendelke-

zések kérdésének.

Kállay miniszter mondogatja.

Bejelölés.

honvédek s e céljára.

A borsos délyezmenő.

tülvinn.

Leszkes állás.

élveze molcs legyeren.

rendel fokok.

feldol.

Kijelölés.

sok leges.

más tartoz.

az a akar,

Az a Tokaj.

toralj sárna.

mely ságai gyob.

mény.

Ok gyors.

vevő pestr.

recer kívül.

Vasú érde.

gekr.

A 30 p.

pály érke.

indu per.

éjjel fillé.

bud zett.

érté Tok.

MÁ ben.

A tere ucc.

néz reti.

na mé lev.

jel ká ret.

ny vá

BERETVÁS PASZTILLA A LEGMAKÁCSABB FEJFÁJÁST IS ELMULASZTJA

megrongálták s ez a modern kor megfelelő olymervű a 8 méter magas vízeken ellen teljesíten.

ban hazafelé már kiszámítani, hogy aslatán álló társulésen mintegy 270 dani azért a meleg a darab kenyérért, asztalukra juttatott, vele sok, sok drága

ajánlhelyben ó ünnepekkel okaji szüreti hét

án, vasárnap Ton, Mádon és Tályu szüreti ünnepezedetét a tokaji szüretilleres gyors és az szállították a ven az ország minden Tokajhegyalja híres hogy tanui legyenek orvidék ünnepi deak.

országgyűlési képe s odaadó buzgasztílvitt akciójának az eredménye.

on Tokaj községben öbbs vendég gyűll

a szüreti hetet Kállay nvelésügyi miniszter aki ünnepi beszéttette, hogy a Tokaj fogja karolni és a bortermeleket meg i. A miniszteren kissef és Erdőhegyi Lak és Utassy Béla milytanácsos, országviselők és más községek mellett illusztris kégek emelték a nap

szüreti hét ünnepeit rádió is közvetítette és szüreti vasárnap imészen derűs jeleneteit vették.

7 én, hétfőn a bergyiroda által megszerfőnyi németbirodalmi rsaság dr. Vársárhelyi tése mellett különvoatta meg a Tokajhegy

az ujhelyi állomáson hely város küldöttsége Sorger Miksa felsőkeiskolai igazgató me német beszédben kö német vendégeket, MANSZ magyarruhás pincszövetkezet asszu áították meg.

18-án, kedden a Szőrszágos Egyesületének tarsaskörüknek együtgyűlése illeszkedett ét programjába. sen megjelent Kállay dmvelésügyi miniszter. még Széll József főispán, gyaljai Szőlőgazdálkó akció kormánybiztosa, ő h. államtitkár, báró elemén és Frigyes, Ber alispán, valamint a rgazdasági közéletnek álósága.

nyúlás határozati javas, melyben a borterme teljes eltörlését, — a ést korlátozó rendelke

zések könnyítését és végül a szesz-kérdés gyökeres rendezését sürgetik. Többek felszólalása után Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter nagyjelentőségű beszédét mondott.

Bejelentette, hogy a miniszterelnökkel történt megállapodás alapján be fogják vezetni a m. kir. honvédségnek borral való ellátását, s e célra évenként egy millió pengőt fordítanak.

A bortermeleki kimérések engedélyezése terén a legmesszebbmenő könnyítéseket fogja keresztülvinni.

Legfontosabb nyilatkozata a szesz-kérdésre vonatkozott. Az az álláspontja, hogy fogyasztási és élvezeti célokra, kizárólag a gyümölcsből és borból készült szesz legyen felhasználható. — Ez a rendelkezés igen nagy mértékben fokozná a bornak szeszé való feldolgozását.

Kijelentette a miniszter, hogy sok kérdésben nem tudhat végleges nyilatkozatot tenni, mert más miniszteriumok területére is tartozik ez az ügy, — azonban az a szándéka, hogy tenni többet akar, mint amit mondani tud.

Az ujhelyi szüreti vasárnap

A szüreti hét méltó befejezése Tokajhegyalja fővárosának, Sátorajajuhely városnak szüreti vasárnapja lesz, október hó 23-án, mely külsőségeiben és látványosságaiiban a Szüreti Hétnak legnagyobb és legemlékezetesebb eseménye lesz.

Oktober hó 23-án két filléres gyors érkezik 1400—1400 résztvevővel Sátorajajuhelyre Budapestről. Különvonatot várnak Debrecenből és Nyiregyházaról, azonkívül a Bodrogközi Gazdasági Vasut is különvonaton szállítja az érdeklődőket az ujhelyi ünnepegekre.

A MÁV. filléres reggel 5 óra 30 perckor indul Budapest Keleti pályaudvarról, Sátorajajuhelybe érkezik 10 óra 47 perckor, Vissza-indul Ujhelyből este 19 óra 40 perckor, Budapestre visszaérkezik éjjel 1 óra 07 perckor. A másik filléres gyors, amelyet az „Ujság“ budapesti szerkesztősége szervezett meg, — elismerésre méltó, értékes propagandát fejtve ki a Tokajhegyalja érdekében, — a MÁV. fillérest 10 perces időközben követi.

Az állomáson zenés fogadtatás. A vendégsereg a Horthy Miklós téren, Wekerle-téren és Kazinczy-uccán helyezkedik el, ahol végig nézik az állomás felől érkező szüreti felvonulást, amelyhez hasonló nagyszabású szüreti látványosság még nem volt a Hegyalján. Lovas levették, virágos kerékpárkorzó, jelmezes csoportok százféle mókái, azonkívül a felvirágzott szüreti szekerek hosszú során a szüret valamennyi fázisának látványos bemutatása, az első kapavágástól kezdve a deliriumig.

A Wekerle-téren a Tokajhegyaljai Bortormelők Pincszövetkezte nagyszabású borkiállítását rendez.

Délben a Tanitók Üdültelepén (Kovács-villa) hatalmas szüreti ebéd lesz a vendégek részére, amelyre egy teríték ára korlátlan szőlő és mustfogyasztással 1 P. 50 f. Ebéd után a vendégeknek impozáns mintaszüret lesz bemutatva, majd a Turistaház környékén nagy szüreti ünnepek, mulatságos csoportokkal, pásztortűzekkel, majd a sötétség beáll

tával tűzijátékkal. Az itteni ünnepek keretében 300 liter asszu kerül kisorsolásra a szüreti sorsjátékon.

A szüreti felvonulást a Magyar Híradó részére filmre veszik.

Mennyi pálinka állítható elő egy mázsa törkölyből

A gazdasági viszonyok leromlása talán a termelőt érinti legjobban és éppen ezért minden termelőnek eminens érdeke, hogy terményeit minden vonatkozásban a leggazdaságosabban értékesítse. Különösen áll ez a szabály a Tokajhegyalja szőlőtermelőire, akiknek sirlalmas helyzete országsszerte közzismert már. A szőlőtermelőnek tehát fokozott óvatossággal kell eljárnia például törkölykészlete kifőzésénél is, mert elhibázott számítás esetén keserű csalódásban lehet része.

Erre vonatkozólag egyik helybeli laptársunk a közelmúltban érdekes és figyelemre méltó hírt közölt. A közleményben a hegyközségi szeszfőzde vezetősége közli tagjaival, hogy tapossák be törkölyüket, mert abból métermázsánként 8—12 liter 50% os pálinkát nyerhetnek. Ez a, hir szakértők véleménye szerint, rendkívül alkalmas a szőlősgazdák félrevezetésére, akik ezek szerint abba a tévhitbe eshetnek, hogy ideai törkölytermésükért a helybeli szövetkezetből minimum 8 liter pálinkát kapnak.

Kézenfekvő, hogy ahány liter pálinka állítható elő a törkölyből, annyi kilogramm cukornak kell abban erjednie. Ha pedig egy mázsa törköly 8—12 kgr. cukorral rendelkezne, — ami lehetetlenség, — úgy, különösen a mai viszonyok mellett, abból a cukrot vonnák ki és nem főznék ki pálinkának.

H I R E K.

— **Rendkívüli törvényhatósági közgyűlés.** Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága okt. 26-án d. e. 10 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart.

— **A sátorajajuhelyi ág. ev. egyházközség díszközgyűlése.** Öszinte, meleg és bensőséges ünnepe volt f. hó 19-én a sátorajajuhelyi ág. ev. egyháznak azon alkalmából is, hogy dr. Domján Elek főesperes 39 évi lelkészi szolgálatából 25 évet szentelt a sátorajajuhelyi gyülekezetnek. A templomban tartott díszközgyűlést Csajka Endre kir. kormányfőtanácsos egyházközségi felügyelő nyitotta meg meleg és kezesetlen szavakban üdvözölve az egyházközség nevében a jubiláns főesperest, míg Gedul yHenrik püspök a magyarhoni ág. ev. egyetemes egyház és a tiszai egyházkerület, Duszik Lajos főesperes a hegyaljai egyházmegye és a lelkészek, Kiss Ernő esperes a ref. egyház, dr. Csaplaky Lipót v. tanácsos a város, Emödy László a Nemzeti Kaszinó, dr. Barna Géza a Rákóczi Lövészegylet, Kiss Gábor igazgató az áll. polg. leányiskola, özv. Gyarmathy Béldné a Nőegylet és még sokan a különböző intézmények és egyesületek nevében üdvözölték szeretetteljes szavakban dr. Domján Elek főesperest, aki válaszában Isten gazdag áldását kérte gyülekezetére és városára, hirdelve, hogy azo

A filléres gyors közönségének egy része Sárospatakon száll le ahol ugyancsak látványos szüreti ünnepek lesz.

Ilyen körülmények között már csak azért sem készülne a törkölyből pálinka, mivel a törkölypálinka nagybani ára abszolútunként (egy abszolút 2 liter 50% os pálinka) P 2.50—2.60, amelyből a termelést végző vállalat P 1.92 szeszadót köteles leróni. Könnyen megválaszolható kérdés most már, hogy mit keres egy ilyen vállalat a főzésen, ha 58 fillérért kell pálinkáját előállítani a mai viszonyok mellett és ebből kell a nyersanyagot megvennie, betaposnia, kifőznie és értékesítenie.

Nézetünk szerint tehát a hegyközségi szeszfőzde helyesebben tette volna, — és ez szolgálna a termelők érdekei is — ha azt közölte volna a termelőkkel, hogy milyen összegért fogja kitermelni pálinkájukat s azért milyen eladási árat tud garantálni. Ez esetben a termelőnek módjában áll kiszámítani, mikor jár jobban, ha beszolgáltatja a törkölyét, vagy megtartja azt. Ezek után elvárhatják az érdekeltek a szeszfőzdektől, hogy tisztázzák öntsön a pohárba és azt, hogy nem fog kivánni magasabb bér-főzési összeget, mint amennyiért például a helybeli központi szeszfőzde végezte a főzést a múlt évben, illetve az esetleg e téren is megváltozott viszonyok következtében ez évben eszközölni tudja.

(S. P.)

szlovákia területére. A kiviteli engedélyek iránti kérelmeket a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségnek kell előterjeszteni s közelebbi felvilágosításért oda kell fordulni.

— **Köszönetnyilvánítás.**

A f. hó 17-én Sátorajajuhelyen átutazó német Kiránduló Társaság fogadásánál és megvendégelésénél kifejtett messzemenő szolgálatkészségért s így a sikerhez nagymértékben történő hozzájárulásért a Mansz. m. t. vezetőségének és közreműködő tagjainak hálás köszönetet mond a sátorajajuhelyi Máv. Menetjegyjroda.

— **A „Zemplén“ ajándéka sárospataki előfizetőinek.** A magyar szjtó, különösen azonban a vidéki lapok általában nyomasztó anyagi gondokkal küzdenek. Ennek dacára a kiadóvalatok mégis minden lehetőt elkövetnek, sokszor anyagi erejükön felül, hogy közönségük szeretetteljes ragaszkodását a megbízható és jól szerkesztett újságon kívül más módon is meghálálják. Ez a cél vezeti a „Zemplén“ kiadóhivatalát is akkor, amikor a napról-napra hatalmas arányban szaporodó sárospataki előfizetői között teljesen ingyenes mozijegyek kisorsolását határozta el. Mai számunktól kezdve a pataki „Comenius“-mozgó minden műsorához egy egy páholyszéket sorsolunk ki pataki előfizetőink között. Az ingyenes jegyet a nyertes az előadás napján a mozi pénztárnál kapja meg, a jegyet azonban csupán a nyertes előfizető veheti igénybe. Reméljük, hogy pataki előfizetőink örömmel fogadják eme akciónk hírét. Az első ingyenes jegyet, amely a f. hó 23-iki (vásárnap) előadásra érvényes, hókai Kun Béla dr. előfizetőnk nyerte.

H. Bathó János szerzői estje Sárospatakon

Lapunk legutóbbi számában anyagtorlódás következtében, legnagyobb sajnálatunkra, nem tudunk helyt adni H. Bathó János ny. főiskolai zene és énektanár sárospataki nótastjéről szóló közleményünknek. Mivel azonban az e hó 11-én megtartott szerzői est sikere felett semmi körülmények között nem térhetünk napirendre, utólag regisztráljuk, hogy az est, mint abszolút zenei élmény, hosszú ideig emlékezetes marad a pataki dalkedvelő és zeneérett közönség körében.

A tökéletes hozzáértéssel összeállított műsor az országos hírlí szerző legszebb szerzeményeinek volt csillogó gyűjteménye, amit H. Bathó mesteri vezénylése tett lebilincselővé. Ezen az estén az ő istenáldotta tehetségének kifortt, ragyogó művészetével találkoztunk s H. Bathó János művészi lelkének legfénylőbb kincseiben gyönyörködött a minden szám után percekig tapsoló hálás közönség.

A szereplőkről, a szólistákról, az iparos női, férfi és vegyeskarról, ugyszintén a ref. főiskolai kis kórusról sokat és melegen lehetne írni, ha tér állna rendelkezésre.

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE, HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN AZ ENYHE, BIZTOS ÉS OLCÓS HASHAJTÓ

— **Ha fáj a feje és szédül,** ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszerűlást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „**Ferenc József**” keserűvizet. Gyomor és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a **Ferenc József** víz remek természetalkotta hashajtó. **Ferenc József** keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

KÖNYVISMERTETÉS

„**Sátoraljauhely, a magyar végvárok egyik büszkesége**” címmel, holnap reggel jelenik meg a könyvpiacra, **György Lajos**, lapunk belső munkatársának szerkesztésében és kiadásában, városunk idegen forgalmát szolgáló utikalauz.

A könyv ajánlását **Szell József** Zemplén vármegye főispánja, előszavát **dr. Orbán Kálmán** polgármester, zárószavát **dr. Görgey István** országgyűlési képviselő írta. Értékes cikkeket írtak még a kötetbe: „Szülőházamhan a mi szép” címmel **dr. Ambrózy Ágoston**, „Irodalmi élet Sátoraljauhelyen” **Emödy László**, „Daliás idők” **dr. Meczner Tibor**, „Sátorhegyek” **dr. Oláh István**, „Sátorhegyalja az őskorban” **dr. Visegrády János**.

Részletesen ismerteti az utikalauz városunk nevezetességeit, természeti szépségeit és az aprólékos címűtáron kívül a helyi vonatkozású elnevezések tekintetében is pontos felvilágosítással szolgál az idegennek, Széphalomnak a szerző külön fejezetet szentel.

A város térképét is tartalmazó, 15 művészi fényképfelvétellel díszített uti kalauz bolti ára 80 fillér. Kapható Szabó Pál és Vajda József könyvkereskedésében valamint a szerkesztő kiadónál.

COMÉNIUS-MOZGÓ Sárospatakon

Október 22. és 23-án, szombaton és vasárnap a szezon legjobb filmje, a

Téves kapcsolás

Főszerepben:

MAGDA SCHNEIDER
az új világhírű sztár.

658/1930. vh sz.

Árverési hirdetmény.

Mayer és Társa végrehajthatóknak végrehajtást szenvedő ellen 170 pengő tőke, ennek 1928. évi május hó 20-ik napjától járó 10 százalékos kamata és eddig összesen 79 P 60 fillér perköltség erejéig a végrehajtást szenvedőnél 1930. év április hó 17-én bírósággal le(felül) foglalt és 1720 P-re becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltatott követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendelem, annak Sátoraljauhelyben Rákóczi-tér 1. sz. alatt leendő megtartására **1932 október hó 29-ik napjának d. e. 1/211 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorokat legtöbbet igénynek készpénz fizetés mellett, de a becsérték 2/3-án alul nem adom el. Az esetleg fizetett összeg a követelésbe betudódik.

Vevő köteles fizetni a forgalmi adót is.

Sátoraljauhely, 1932. okt. 8. án.

Gáll Vilmos

kir járásbírói végrehajtó.

— Legjobb fővárosi napilapok a **Nemzeti Ujság** és **Uj Nemzedék**.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Okt. 25—26-án, kedden—szerdán Okt. 29—30-án, szombat—vasárnap

A nagy attrakció

Énekes, zenés szerelmi történet.

Főszereplők: **Richard Tauber, Marianne Winkelstern, Siegfried A**

Okt. 27-én, csütörtökön

A cég szerelmes

Német hangos 8 felv.

Főszereplők: **Gustav Fröhlich, Verebes Ernő, Lien Diers, Anny A.**

Önagysága kimenője

(A szerelmes asszony.)

Német zenés vígjáték 9 felv.

Főszereplők:

Liane Haid, Hans Brausewetter, Hilde Hildebrandt.

Kisérő film:

Magyar revü. Világ Híradó.

MARTINOVICS MÁRTON

SÁTORALJAUJHELY KAZINCZY UCCA 4.

Telefon: Iroda 112.

Gyártelep: 8.

Lakás: 184.

Áprított és hasáb tölgy, bükk és cserfa. Salgótarjáni darabos szén; brikett. Királdi és borsodi szenek.

Kicsinyben és nagyban házhoz szállítva.

Benzin, petroleum, különféle speciális autó és kenőolajok, gépjárműcsapágy-zsírok. — Műszaki-, mező- és szőlőgazdasági cikkek és gépek. Szüretelőedények, borsajtók, szőlőzuzók, zsákok, ponyvák, gépsziják

„**KRONPRINZ**” petroleum-gázégő kályhák. (Fűtőanyag megtakarítás. Üzemanyag 6 óránként 1 liter petroleum.)

„**Cordatic**” Magyar Gummiabroncs rt. zempléni vármegyei ki zárólagos képviselője. Különféle méretű autó, motorkerékpárköpenyek és tömlők állandóan raktáron.

TÖRKÖLYFŐZŐ SZÖVETKEZET RUM ÉS LIKÓRGYÁR SÁROSPATAK.

Mindennemű égetett szesz ital legolcsóbb beszerzési forrása.

Kiszolgálás nagyban és kicsinyben.

Gyártmányai:

Rum,
likőrök,
cseresznye, barack,
szilva, törköly és egyéb pálinkák.

Pártoljuk a helybeli ipart és kereskedelmet!

Ajánljuk olvasóink figyelmébe az alábbi sátoraljauhelyi cégeket, melyeknél bevásárlásaikat legjobb minőségben jutányosan eszközölhetik:

BLUM GÉZA Petőfi u. 2.
Gyárt és rak-táron tart legmodernebb és legjobb kivitelben.

BRÜNNER LAJOS
Horthy Miklós tér 16. sz.
Szövet és posztó különlegességek.

Földes-cipők
elismerten legjobbak.
Horthy Miklós tér 1.

FRIEDMANN ALADÁR
Justus ucca 22.
Telefon: 179. **FA ÉS SZÉN.**

GERCSELYI BERTALAN
Telefon 113.
Schenker és Társai
Nemzetközi Szállítási Váll. képviselője

Klein Kálmán Wekerle-tér
divatárak legjobb bevásárlási forrása.

KLUGER JENŐ
Horthy Miklós tér 2.
Illatszert és pipere különlegességek.

KLEIN SALAMON
épületfa, parkett, cserép,
Kossuth Lajos u. 14. **Eternit**

ERŐROZSKENYÉR
csak **KLEIN ÁRMIN**
péküzemében Deák ucca 5.

MAGYAR KIRÁLY SZÁLLODA, Vizvezetékes szobák, autógarázs.
É T T E R E M

Martinovits Márton Kazinczy ucca 4.
Gépek, olajok, zsákok, ponyvák, petrol-gázégő kályhák, autóköpenyek és műszaki cikkek.

Perlmutter Sándor (Városi bérpalota)
KÜLÖNLEGES SELYMEK, SZÖVETEK
legolcsóbb beszerzési forrása!

Kiváló minőségű
TOKAJI BOROK

kaphatók a Pinceszövetkezet üzlethelyiségében
Sátoraljauhely, Kazinczy ucca 5. sz.

M. kir. **Osztálysorsjegyek**
LŐW MIHÁLY
főelárusítónál.

LIPSITZ NÉ
füzőszalonját áthelyezte
Rákóczi ucca 2.

RÓTH BÉLA
saját termésű borainak eladása.
Molnár István u. 10.

Sátoraljauhelyi város Közművei

Rádiók,
hangszórók,
csillárok stb.

SCHÖN IMRE
Horthy Miklós tér 8.
Uridivat ujdonságok
LEGOLCSÓBBAN

STEINDLER TESTVÉREK
Horthy Miklós tér 18
Legújabb női és férfi divatcikkek
LEGOLCSÓBBAN

Szabó Pál könyv-, zenemű- és papírkereskedés
Fotoszakosztálya
amatőr-fényképezés szak-szerű tanácsadója. Telefon 126.

Szegő Sándor Horthy Miklós tér 6.
Női felöltők, divatárak
legnagyobb választéka.

Tranzító Szállítási Vállalat
Andrássy ut 23. Vállal fuvarozást, átköltözködést butorkocsival vidékre is.
Előnyös feltételek!

Legszebb kirándulohely a
„**Turista Otthon**”
Hideg és meleg ételek. Olcsó árak.

VAS MENYHÉRT
Rákóczi u. 19. Telefon 129
Vaskereskedés
Vizvezetési berendezések

VÉRTESI ZSIGMOND
Horthy Miklós tér 12.
Könyv-, zenemű és papírkereskedés. A m. kir. egyetemi nyomda főbizom.

Weisz Benő Petőfi ucca 5.
Felöltők
Kosztümök.